

HÖGSKOLAN VÄST

Institutionen för hälsovetenskap

Nyutexaminerade sjuksköterskors erfarenheter under första året i yrket - en litteraturbaserad studie

Ilham Mohamed Matan

Luul Ali Mahamud

**Examensarbete i omvårdnad på grundnivå
Sjuksköterskeprogrammet
Institutionen för Hälsovetenskap
Vårterminen 2022**

Titel Nyutexaminerade sjuksköterskors erfarenheter under första året i yrket - en litteraturbaserad studie

Engelsk titel Newly graduated nurses' experiences during the first year in the profession - a literature based study

---

Författare	Ilham Mohamed Matan Luul Ali Mahamud
Handledare	Anne Kasén
Examinator	Inga Larsson
Institution	Högskolan Väst, Institutionen for hälsovetenskap
Arbetets art	Examensarbete i omvårdnad, 15 hp
Program/kurs	Sjuksköterskeprogrammet, 180 hp
Termin/år	VT 2022

Antal sidor	21

Abstract

Background: The registered nursing profession is a profession with high complexity and those who practice the profession must have knowledge and understanding to be able to independently practice and apply skills based on theoretical and examined knowledge. However, despite the shortage of nurses in healthcare, many choose to leave the profession because of fatigue or emotional exhaustion.

Aim: The aim of the study was to describe newly graduated nurses' experiences during the first year in the profession

Method: The method used in this study was a literature based study, nine qualitative articles chosen from the databases CINAHL and PubMed were analyzed by Friberg's five step method. The articles were quality checked.

Results: Results are based on the newly graduated nurses' experience in the first year of working life via three main themes and eight sub-themes. The main themes were "The first period in the profession", "Need for collegial support", and "Workload".

Conclusion: The first year of professional work is a difficult time for newly graduated nurses, they experience high demands set on the work task, uncertainty about making correct patient assessments and handling heavy workloads. Introduction to the workplace, support from colleagues and the need for individual strategies with the aim of dealing with work-related stress were perceived as important aspects.

Keywords: graduate nurses, experience, first year, transition, profession

Populärvetenskaplig sammanfattning

Syftet med denna litteraturbaserade studie var att beskriva nyutexaminerade sjuksköterskors erfarenheter under första året i yrket. Resultaten belyste att flera aspekter har påverkat nyutexaminerade sjuksköterskors övergångsperiod till den nya rollen. Nyutexaminerade sjuksköterskor var inte redo att klara av förväntningarna från arbetsplatsen. I bakgrunden beskrivs sjuksköterskeprofessionens ansvar och uppgifter samt tidigare forskning om övergångsperioden från studerande till nyutexaminerad. Tidigare forskning beskriver vilka svårigheter nyutexaminerade sjuksköterskor mötte i övergångsperioden från skolan till arbetslivet. Forskningen visar även att nyutexaminerade sjuksköterskor upplever höga nivåer av arbetsrelaterad stress och trötthet i början av karriären jämfört med erfarna sjuksköterskor. Trötthet och arbetsrelaterad stress leder till svårigheter att hitta balans mellan arbetet och privatlivet som sedan kan leda till att nyutexaminerade sjuksköterskor lämnar yrket. I studien beskrivs även ett omvårdnadsteoretiskt perspektiv utgående från Benner för att bättre kunna förstå varför noviser saknar erfarenhet av de situationer som de förväntas att prestera. Benner beskriver att nyutexaminerade sjuksköterskor behöver tid och erfarenheter för att få experterfarenhet. Efter detta beskrivs de vårdvetenskapliga begreppen ansvar och hälsa. Metoden som används i denna litteraturbaserade studie är analys av nio kvalitativa artiklar. Artiklarna söktes fram i databaserna CINAHL och PubMed och analyserades enligt Fribergs femstegsmodell. I resultatet framkom tre teman: att stå på egna ben, behov av kollegialt stöd och arbetsbelastning. Stå på egna ben och bära ett stort ansvar ensam kändes svårt hos nyutexaminerade sjuksköterskor. De kände svårigheter att arbeta självständigt första året och denna svårighet orsakade brist på självförtroende, sämre kommunikationsförmåga och svårigheter att fatta beslut. Temat behov av kollegialt stöd tog upp att bristande stöd ledde till stress och överbelastning och att nyutexaminerade sjuksköterskor kände en känsla av trygghet när de fick stöd från kollegorna. Ett annat tema var arbetsbelastning, där det visade sig att nyutexaminerade sjuksköterskor hade dåliga arbetstider som ledde till att de blev trötta och hade svårt att få balans mellan arbetslivet och privatlivet. Resultatet visade att flera faktorer hade betydelse för nyutexaminerade sjuksköterskors erfarenheter under första året i yrket. Nyutexaminerade sjuksköterskor upplevde stress, oro, rädsla, trötthet och sömnbrist första året. Alla dessa faktorer kan medföra att nyutexaminerade sjuksköterskor fattar beslutet att lämna sitt yrke och detta kan bidra till att öka personalbristen inom vården. Därför är det viktigt att nyutexaminerade sjuksköterskor har tillgång till vägledning och stöd under det första året i yrket.

Innehållsförteckning

Inledning.....	1
Bakgrund	1
Sjuksköterskeprofessionen	1
Övergångsperioden från studerande till nyutexaminerad.....	2
Omvårdnadsteoretiskt perspektiv	3
Vårdvetenskapliga begrepp	4
Ansvar	4
Hälsa.....	5
Problemformulering	6
Syfte	6
Metod	6
Litteratursökning	6
Urval.....	7
Analys.....	8
Resultat.....	8
Stå på egna ben.....	8
Plötsligt känna stort ansvar	9
Svårigheter att arbeta självständigt	9
Rädslan för att göra misstag	10
Behov av kollegialt stöd	10
Brist på stöd från kollegor.....	11
Vikten att få stöd från kollegor	11
Arbetsbelastning.....	12
Dåliga arbetstider	12
Upplevelse av trötthet.....	12
Balans mellan arbetslivet och privatlivet	13
Diskussion	13
Resultatdiskussion.....	13
Stå på egna ben.....	13
Behov av kollegialt stöd.....	14
Arbetsbelastning.....	16
Hållbarhet, utveckling och normer.....	17
Metoddiskussion.....	18
Slutsatser	20
Praktiska implikationer	21
Förslag till fortsatt kunskapsutveckling inom sjuksköterskans kompetensområde	21

Referenser.....	22

Bilagor

Bilaga I Tabeller av den systematiska artikelsökningen

Bilaga II Mall för kvalitetsbedömning av studie med kvalitativ metod

Bilaga III Översikt av analyserad litteratur

Inledning

Antalet nyutexaminerade legitimerade sjuksköterskor ökar inom hälso-och sjukvården med cirka 1369 varje år (Socialstyrelsen, 2021). Trots det ökar bristen på sjuksköterskor inom vården (Socialstyrelsen, 2019). Under sjuksköterskeprogrammet inhämtar studenterna både teoretiska och praktiska kunskaper för att gå igenom processen från studerande till arbetslivet som sjuksköterska. Tastan, Unver och Hatipoglu (2013) beskriver att nya sjuksköterskor i början möter många svårigheter, bland annat överbelastning och arbetsrelaterad stress som leder till att de lämnar yrket. Enligt Rudman, Gustavsson och Hultell (2014) anges att efter fem år hade var femte sjuksköterska lämnat yrket på grund av för höga krav och utmattning. Det är skrämmande att nyutexaminerade sjuksköterskor lämnat yrket några år efter examen på grund av överbelastning och stress. För att nyutexaminerade sjuksköterskor ska vara medvetna om första årets utmaningar behöver deras upplevelse under första året i yrket undersökas.

Bakgrund

Sjuksköterskeprofessionen

Begreppet profession definieras på olika sätt men några kännetecken är gemensamma (Svensk sjuksköterskeförening, 2009). De som utövar yrket har ett eget kunskapsområde som grund för utbildningen och yrkesutövningen. I den självständiga yrkesutövningen tillämpas färdigheter som bygger på teoretisk och examinerad kunskap. För att vara profession ska yrket vara specialiserat och leda till legitimation. Det finns etiska regler för hur professionens medlemmar ska förhålla sig till patienter och kollegor. En profession har autonomi över det egna kunskapsområdet och möjlighet att utöva inflytande och ansvara för forskning och kunskapsbildning inom sitt område. Kunskapen är bunden till den professionella personen som därför inte är utbytbar. Sjuksköterskeprofessionen värderas högt av samhället och har högt förtroende hos allmänheten.

Sjuksköterskeyrket är ett yrke med hög komplexitet och den som utövar yrket måste ha kunskap och förståelse för att självständigt kunna utöva och tillämpa färdigheter som bygger på teoretiska och praktiska kunskaper (Svensk sjuksköterskeförening, 2009). Den professionella sjuksköterskan behöver ha förståelse, färdighet och förmåga för att utöva yrket på ett sätt som leder till god omvårdnad och patientsäkerhet. Sjuksköterskor har också ett ansvar att samarbeta väl med respekt för kollegor och personal (Finnström, 2019). Svensk sjuksköterskeförening (2017) beskriver att International Council of Nurses (ICN) etiska kod

klargjort att sjuksköterskors grundläggande ansvarsområden är att främja hälsa, förbygga sjukdom, återställa hälsa och lindra lidande. Den etiska koden beskriver också sjuksköterskans ansvar relaterat till allmänheten, yrkesutövningen, professionen samt medarbetare (Svensk sjuksköterskeförening, 2017). Dessa fyra huvudområden bildar referensram för sjuksköterskors etiska handlingar. Det är av betydelse att varje sjuksköterska utvecklar ett personligt förhållningssätt till den etiska koden eftersom omvårdnad har en etisk dimension och varje sjuksköterska har ett moraliskt ansvar för sitt bemötande, sina bedömningar och beslut. Omvårdnadens grund handlar om mötet mellan sjuksköterska och patient. Sjuksköterskans etiska kod handlar om att omvårdnad ska bedrivas med respekt för människans rättigheter oavsett ålder, kön, hudfärg, kultur, sjukdom, ras eller social status. Alla sjuksköterskor har ansvar för att bidra till kontinuerlig utveckling och kvalitetsförbättring (Svensk sjuksköterskeförening, 2017).

Övergångsperioden från studerande till nyutexaminerad

Nyutexaminerade sjuksköterskor förväntas vara kompetenta, hantera tung arbetsbelastning och komplex patientvård (Kaihlanen m.fl., 2021). Sjuksköterskor är den största gruppen av hälso- och sjukvårdspersonal som ger mest vård på alla nivåer av vårdens kontinuum. Nyutexaminerade sjuksköterskor är kända för att ha mer arbetsrelaterad stress jämfört med erfarna sjuksköterskor, vilket kan leda till lägre engagemang för arbetet och lägre kvalitet på omvårdnad (Darawad, Abu Feddeh och Saleh, 2022). Förmåga att använda evidensbaserad praktik är mindre hos sjuksköterskor med färre år i yrket än hos de mer erfarna sjuksköterskorna. Om sjuksköterskan har för många arbetsuppgifter att utföra kan det leda till minskad förmåga att utföra en god omvårdnad, på grund av stress (Darawad m.fl., 2022). I dagens sjukvård ställs sjuksköterskor inför olika arbetsuppgifter, arbetstider, arbetsförhållanden, underbemanning, stressrelaterade situationer och allt detta kan direkt bidra till frånvaro, minskad arbetsprestation och i slutändan utbrändhet (Donovan, Doody och Lyons, 2013). Övergångsperioden från student till den nya rollen som nyutexaminerad sjuksköterska är avgörande, särskilt om avståndet mellan teori och praktik upplevs som överväldigande och leder till en verklighetschock (Blomberg & Welander, 2019). För en nyutexaminerad sjuksköterska kan denna verklighetschock orsaka känslor av osäkerhet när det gäller att göra korrekta patientbedömningar. Det finns också rädsla för att missa symtom på grund av bristande klinisk erfarenhet och stress som är ytterligare en anledning till att nyutexaminerade sjuksköterskor lämnar yrket (Blomberg & Welander, 2019).

Donovan m.fl. (2013) beskriver också att det finns olika definitioner av stress, dels kan stress ses som en negativ känsla som påverkar den nyutexaminerade sjuksköterskans hälsa antingen fysiskt eller psykiskt. Stress som uppstår på en individs arbetsplats ses som yrkesmässig stress samt kan ha en betydande inverkan på den enskilda individens förmåga att utföra arbetsuppgifter. Arbetsrelaterad stress kan orsaka dysfunktionellt beteende på arbetet och bidra till fysisk och psykisk ohälsa. På kort sikt kan detta leda till en mängd olika störningar och sjukdomar från kronisk trötthet till depression. I extrema fall kan långvarig stress eller traumatiska händelser på arbetet leda till psykiska problem och bidra till psykiatriska störningar som leder till frånvaro från arbetet och hindrar nyutexaminerade sjuksköterskor att kunna arbeta igen (Donovan m.fl., (2013).

Enligt Andersson, Graneheim och Nilsson (2022) är nyutexaminerade sjuksköterskor ofta oförberedda på att möta yrkesmässiga krav på sin kompetens i arbetslivet och de uttrycker svårigheter med att integrera utbildningens teoretiska kunskaper. Sjuksköterskans roll och ansvar presenterad under utbildningen skiljer sig från det ansvar som den som har erfarenhet i det verkliga arbetslivet har. Att arbeta självständigt som sjuksköterska är en lång process som innebär en förmåga att förhålla sig till egen personlig utveckling och framsteg, eftersom sjuksköterskan ska kunna ha förmåga att ge patientsäker vård i det dagliga arbetet och i akuta situationer (Andersson m.fl., 2022).

Omvårdnadsteoretiskt perspektiv

Benner (1993) omvårdnadsteoretiska perspektiv tydliggör att nybörjare möter en utmaning i att erhålla ett helhetsperspektiv och nybörjaren är därför i behov av stöd och handledning första tiden. Omvårdnadsarbetet kräver ett kvalificerat och ett planerat utbildningsprogram och sjuksköterskerollen kräver kunskap och erfarenhet. Sjuksköterskans utvecklingsnivå passerar fem olika stadier: novis, avancerad nybörjare, kompetent, skicklig och expert (Benner, 1993).

Första stadiet Novis beskrivs som att nybörjare saknar erfarenhet av de situationer som de förväntas att kunna hantera. Svårigheten ligger i att noviserna saknar erfarenhet i de situationer som de möter, därför är det viktigt att vägleda deras handlande. När en nyutexaminerad kommer till en ny arbetsplats och saknar erfarenhet, kan det leda till att novisen hamnar i en svår situation. Novis gäller inte bara sjuksköterskestudenter eller nyutexaminerade, utan även sjuksköterskor med lång erfarenhet som börjar arbeta inom ett nytt område (Benner, 1993).

Avancerad nybörjare är när nyutexaminerade har erfarenheter från ett tillräckligt antal verkliga situationer som denna själv har uppmärksammat eller som under handledningarna urskiljts i återkommande situationer (Benner, 1993). Kompetensen utvecklas när sjuksköterskan börja se sina egna handlingar i ljuset av långsiktiga mål eller planer, som hen är aktivt medveten om. Planen föreskriver vilka attribut av och aspekter på nuvarande och tänkta framtida situationer som ska anses vara mest betydelsefulla och vilka som kan lämnas utan uppmärksamhet. För den kompetenta sjuksköterskan fastställer planen ett perspektiv, och till grund för planen ligger en medveten, abstrakt och analytisk begrundan av problemet. Den kompetenta sjuksköterskan saknar den skickliga sjuksköterskans snabbhet och anpassningsförmåga (Benner, 1993).

Den skickliga sjuksköterskan bedömer situationer som helhet och inte som aspekter samt handlingarna styrs av en bakgrundsförståelse. Att vara kunnig innebär att det finns förmåga att kunna tolka en situation som en helhet och att uppfatta situationerna med hänsyn till långsiktiga mål. För den skickliga sjuksköterskan framstår aspekterna som mer eller mindre betydelsefulla för den aktuella situationen (Benner, 1993). En expert är en sjuksköterska som har förmåga att uppfatta varje situation genom att använda sin enorma erfarenhetsbakgrund. Utvecklingen från nybörjare till att bli expertsjuksköterska kräver tid och erfarenhet. Samtidigt som Dreyfusmodellen skisserar utvecklingsprocessen från nybörjare till expert baserad på erfarenhet, utgår modellen också ifrån att teorier och principer gör det möjligt för utövaren till ett säkert kliniskt lärande (Benner, 1993).

Vårdvetenskapliga begrepp

Ansvar

Ansvar som sjuksköterska innebär att ta ansvar för patientens omvårdnad och att själv som sjuksköterska tillämpa omvårdnadsprocessen (Svensk sjuksköterskeförening, 2017).

Ansvarsområdet för sjuksköterskor fokuseras på skyldigheter och ansvar inom vården. För att handlingen ska bli uppenbar och tillämplig för patienten, behöver sjuksköterskan ha viljan att ta ansvar: att se, göra val och ta beslut (Wallinvirta, 2017). Sjuksköterskan har ansvar att följa lagar och författningar. ICN:n etiska kod framhåller att varje legitimerad sjuksköterska har moraliskt ansvar för sin bedömning och för sina beslut. Att ha moraliskt ansvar betyder att sjuksköterskan ska vara lyhörd för patientens behov för att omvårdnadens ansvar ska bli tydligt (Berggren, 2019).

Ansvar är begrepp som ingår i sjuksköterskans kärnkompetens (Socialstyrelsen, 2017). Sjuksköterskan har fyra grundläggande ansvarsområden som är att lindra lidande, förebygga sjukdom, återställa hälsa och främja hälsa (Svensk sjuksköterskeförening, 2017). Det kräver tid och ansvar i arbetslivet som sjuksköterska och därför upplever sig sjuksköterskor ofta otillräckliga just i förhållande till att kunna ge tillräckligt med tid till patienterna. Sjuksköterskor känner regelbundet känslor av otillräcklighet och tillkortakommande som kan leda till en nedbrytande känsla, och ett dåligt samvete som orsakar överbelastning och arbetsrelaterad stress (Wallinvirta, 2017). Den erfarna sjuksköterskan har ansvar att stödja nyutexaminerade sjuksköterskor de första åren för att kunna bygga en bra omvårdnadskompetens i teamarbetet. Erfarna sjuksköterskor har uppgiften att tydligt förmedla ansvaret till nyutexaminerade sjuksköterskor. God vård ska vara etisk i förhållande till de nya arbetskamraterna för att sjuksköterskan ska kunna arbeta i ett kompetent team och kunna ge kritiska reflexioner. (Wallinvirta, 2017). I en sådan miljö kan olikheter bland teamets medlemmar stödja konstruktiv tillit och ansvar. Samarbete är viktigt för sjuksköterskor för att göra deras röst hörd och det visar att det självständiga ansvaret är betydelsefullt för god klinisk vård (Wallinvirta, 2017).

Hälsa

Hälsa definieras som fysiskt, mentalt och socialt välbefinnande och inte bara frånvaro av sjukdom (World Health Organization [WHO], 2008). Hälsa kan beskrivas som ett resultat av ett samspel mellan människor och samhället där en god hälsa kan uppnås till likvärdiga villkor och förutsättningar (Folkhälsomyndigheten, 2022). Begreppet hälsa gestaltas som mångdimensionellt, dvs. hälsa i sig själv innehåller olika dimensioner, men kan relateras till andra begrepp (Wärnå-Furu, 2017). Hälsa kan ses som hopp, tro och kärlek samt att den är en dygd. Enligt Flensner (2019) kan hälsa förstås med hänsyn till personens upplevelse av att ha ett välbefinnande. Människan kan själv påverka sin hälsa medvetet och aktivt med hjälp av sina hälsoval. Inom omvårdnad räknas hälsa som ett kärnbegrepp och är ett centralt teoretiskt begrepp (Wärnå-Furu, 2017).

Sjuksköterskor arbetar inom många olika områden och olika vårdformer, där arbetsuppgifterna kan vara mycket varierande (Wärnå-Furu, 2017). Sjuksköterskans uppgift är att tillvarata det friska hos alla personer och förbygga hälsorisker och vid behov motivera till förändrade levnadsvanor. Målet för omvårdnaden är hälsa och för att kunna ha omsorg om andra behöver sjuksköterskor också balansera arbetslivet och sitt eget privatliv när det gäller

fysisk och psykisk hälsa (Eriksson, 2018). En sjuksköterska som har en god hälsa, vilket innebär socialt, mentalt och fysiskt välbefinnande kommer att ha förmåga att ge vård till andra (Svensk sjuksköterskeförening, 2017).

Problemformulering

Det är många sjuksköterskor som blir nytexaminerade varje år, samtidigt som en hel del sjuksköterskor lämnar yrket på grund av arbetsrelaterad stress. Därför ökar bristen på sjuksköterskor inom vården. Den första tiden är den svåraste att arbeta som nytexaminerad sjuksköterska, det kräver stort ansvar eftersom det är svårt att veta vad som förväntas och vad som krävs. För nytexaminerade sjuksköterskor som kommer in i yrket är detta en stor förändring som kommer med många utmaningar, både personligt och professionellt. Forskning visar att nytexaminerade sjuksköterskor har mer arbetsrelaterad stress jämfört med erfarna sjuksköterskor, vilket kan leda till lägre engagemang för arbetet och lägre kvalitet på omvårdnad. Hög omvårdnads kvalitet och patientsäkerhet är sjuksköterskans centrala ansvarsområde och bör ständigt säkerställas. Det är således av stor vikt att bidra med en fördjupad förståelse för arbetsrelaterad stress och belysa nytexaminerade sjuksköterskors erfarenhet av detta.

Syfte

Syftet med denna studie var att belysa nytexaminerade sjuksköterskors erfarenheter under första året i yrket.

Metod

Metoden som tillämpats är litteraturbaserad studie grundad på analys av kvalitativ forskning. Kvalitativa artiklar analyserades för att ge kunskap och förståelse för det valda fenomenet som studerades (Friberg, 2017). Litteraturbaserad studie innebär fördjupning och utveckling av tidigare forskning för att kunna få fram ny kunskap (Dahlborg Lyckhage, 2017). På detta sätt kan studiens innehåll bidra till större kunskap och bli vägledning i omvårdnadsarbetet (Friberg, 2017).

Litteratursökning

Databaserna Cumulative Index to Nursing and Allied Health Literature (Cinahl) och Public Medline (PubMed) användes vid den systematiska sökningen för att kunna få fram vetenskapliga artiklar. Enligt Willman m.fl. (2016) innehåller CINAHL indexerade artiklar

från alla engelskspråkiga omvårdnadstidskrifter (nursing journals) som godkänts för indexering. CINAHL:s fokus är mer inställt på omvårdnadsvetenskapliga referenser och ämnesorden som finns samlade i databasen tesaurus, omfattar hundratals ämnesord. PubMed är en databas producerad av National Library of medicine och den innehåller referenser inom omvårdnad. Medline innehåller också indexerade artiklar från medicinsk litteratur och omvårdnad (Willman, m.fl., 2016). Genom att använda både CINAHL och PubMed valdes sökord/ämnesord utifrån syftet. Första sökningarna gjordes i CINAHL med sökorden "New Graduate Nurses", "Novise Nurses", "Work experience" och "first year". Söktermer skapades en och en genom att trycka "suggest subject terms" för att få ämnesord. "Search history" valdes efter sökningarna för att se ämnesord som valdes. Synonymer och sökord sattes samman och experimenterades med för att skapa ett gott litteraturval. På grund av detta användes boolesk söklogik för att fastställa hur valda sökord sattes samman. 'AND' är operator som betyder att databasen söker på dokument för båda sökorden. 'OR' betyder att databasen söker på båda eller något av sökorden (Östlundh, 2017). Med sökorden "New Graduate Nurses" och "Novise Nurses" användes operatoren OR för att båda eller något av sökorden skulle ingå och sedan användes AND för att söka med alla de andra valda sökorderna. Avgränsningar som gjordes var peer reviewed, engelska som språk och sedan valdes publiceringstid mellan 2012–2022. Denna publiceringstid valdes för att kunna få fram de nyaste artiklarna som är inom tio år. Vid sökningarna i PubMed användes samma sökord utan att använda trunkering eftersom det inte ingår i PubMed:s söksystemet. Tabeller över den systematisk artikelsökningen redovisas (se Bilaga I).

Den systematiska sökningen gav 122 träffar efter avgränsningarna. Alla sökträffarnas titlar lästes och sedan 122 abstrakt. Hela 105 artiklar lästes sedan valdes 7 artiklar som svarade mot syftet. Andra och tredje sökningen gjordes exakt på samma sätt och 1 artikel återfanns både i CINAHL och PubMed. Totalt nio vetenskapliga har analyserades och används till resultatet (Bilaga I).

Urval

De vetenskapliga artiklar som valdes var kvalitativa artiklar. Kvalitetsgranskning gjordes av alla nio artiklarna. Kvaliteten av artiklarna bedömdes med hjälp av protokollen för kvalitetsbedömning (Brink & Larsson, 2019) se (Bilaga II). Inklusionskriterier var artiklar från olika länder som handlade om nytexaminerade sjuksköterskors erfarenhet under första

året i yrket. Exklusionskriterier var artiklar som var kvantitativa och artiklar som handlade om annan vårdpersonal exempelvis barnmorskor och läkare. Exkludering gällde även de artiklar där ett etiskt resonemang inte hade redogjorts för. Kvaliteten på de artiklar som valdes ut bedömdes hög (Bilaga III).

Analys

Analysen av artiklarna utfördes med hjälp av femstegsmodellen (Friberg, 2017). Analysen grundas på att skapa förståelse för det valda fenomenet och sammanställa tidigare forskning till en ny helhet. I första steget lästes artiklarna för att få en helhetsuppfattning av innehållet med störst fokus på studiernas resultat. I steg två markerades de delar som svarade mot syftet med olika färgpennor och sedan klipptes de delarna som var färgmarkerade ut. Under steg tre kategoriserades meningsfulla delar genom att urskilja skillnader och likheter. Post-it lappar användes för att inte blanda ihop informationen. Vid steg fyra analyserades likheter och skillnader och grupperades till subteman och slutligen växte ett mönster fram av tre huvudteman och åtta subteman.

Resultat

Ur analysen av datamaterialet framträdde tre huvudteman och åtta subteman (Tabell 1).

Tabell 1: Nyutexaminerade sjuksköterskors erfarenheter under första året i yrket.

Teman	Subteman
Stå på egna ben	Plötsligt känna stort ansvar Svårigheter att arbeta självständigt Rädsla för att göra misstag
Behov av kollegialt stöd	Brist på stöd från kollegor Vikten att ha stöd från kollegor
Arbetsbelastning	Dåliga arbetstider Upplevelse av trötthet Balans mellan arbetslivet och privatlivet

Stå på egna ben

Temat handlar om hur det är att börja utöva yrket självständigt. Underteman är plötsligt känna stort ansvar, svårigheter att arbeta självständigt och rädslan för att göra misstag.

Plötsligt känna stort ansvar

Nyutexaminerade sjuksköterskor upplevde plötsligt ett stort ansvar i början av sin karriär. Att stå på egna ben och ha stort ansvar kändes svårt för nyutexaminerade sjuksköterskor.

Deltagarna i de granskade artiklarna upplevde krav på erfarenheter för att hantera och organisera omvårdnad i svåra patientsituationer. Nyutexaminerade upplevde svårigheter att ta ansvar och hantera akuta vårdsituationer (Sternier m.fl., 2019; Ortiz, 2016). Att vårda patienter som krävde mycket hjälp var svårt för den nyutexaminerade sjuksköterskan eftersom det krävde ansvar vid övervakning av patienterna samt att tillhandahålla vård med hänsyn till patientsäkerheten (Sternier, m.fl., 2019). Förmågan att ta fullt ansvar för ändamålsenlig vård i en akut situation krävde kunskap, som endast kunde erhållas genom erfarenhet. Att nå erfarenhet och kunskap om akuta situationer främjade en känsla av trygghet hos nyutexaminerade. Bristande erfarenhet ledde till otrygghet och stress. Nyutexaminerade sjuksköterskor upplevde brist på erfarenhet under sitt första praktikår på sjukhuset (Sternier, m.fl., 2019).

Deltagarna kände att omvårdnadsarbetet var krävande både fysiskt och psykiskt. Många nyutexaminerade sjuksköterskor upplevde att förväntningarna inte överensstämde med deras roll som sjuksköterska vilket gav upphov till rollförvirring (Flinkman & Salanterä, 2015). Vissa nyutexaminerade sjuksköterskor kände att de inte hade tid med patienterna och att de fokuserade på den medicinska delen i stället för omvårdnaden. Nyutexaminerade sjuksköterskor upplevde att de kände tidsbrist för att involvera patienten i vårdsituationer på grund av att de hade mycket ansvar att hinna med (Naseri & Sajadi, 2020).

Svårigheter att arbeta självständigt

Deltagarna beskrev att arbeta självständigt kändes ensamt och otryggt när de var enda sjuksköterskorna på avdelningen. Nyutexaminerade sjuksköterskor strävade efter kunskap och erfarenhet för att hantera och organisera omvårdnad i svåra patientsituationer. När de ansvarade för flera patienter som hade svåra vårdbehov hade de svårt att prioritera och de kände att de hade otillräcklig kunskap, samt att tiden inte räckte till. Nyutexaminerade sjuksköterskor upplevde att tidsbristen gjorde att den grundläggande vården inte prioriterades och det orsakade stress och oro (Willman m.fl., 2021). Nyutexaminerade sjuksköterskor var

överens om att fatta självständigt beslut är en stor del av en sjuksköterskas professionella arbete (Ortiz, 2016).

Deltagarna nämnde att det kändes svårt att ge vård i den komplexa kliniska miljön i början av sin tid som nyutexaminerad. Svårigheterna yttrade sig som bristande självförtroende, själv skepticism beroende av kollegor och bristande kommunikationsförmåga med kritiskt sjuka patienter samt svårigheter att fatta beslut i kritiska situationer (Naseri & Sajadi, 2020). Nyutexaminerade sjuksköterskor upplevde att de hade begränsad praktisk praktik under sin utbildning, vilket påverkade deras kompetens och självförtroende som sjuksköterskor (Al Awaisi m.fl., 2015). Nyutexaminerade sjuksköterskor upplevde ångest, självtvivel och bristande förtroende för sin förmåga att ge en säker kompetent vård. Dessa faktum placerade nyutexaminerade sjuksköterskor i en svag position när de började arbeta som nya legitimerade sjuksköterskor. Det första året har rapporterats som en av de mest stressiga och utmanande tiderna i en sjuksköterskekarriär (Ortiz, 2016; Brown, m.fl., 2018).

Rädslan för att göra misstag

Att börja arbeta direkt som sjuksköterska skapade oro och rädsla för att göra misstag som nybörjare. Nyutexaminerade sjuksköterskor upplevde att de inte hade fått tillräcklig information när de kom in på arbetsplatsen. Otillräcklig information resulterade i känslor av osäkerhet, en övergivenhetkänsla och rädsla för att göra misstag. Den kortaste information som nyutexaminerade fick bestod i att visa personalrummet och toaletterna (Flinkman & Salanterä, 2015). Nyutexaminerade behövde ta ett stort ansvar tidigt i sin karriär, vilket också orsakade osäkerhet och oro samt rädsla för att göra allvarliga medicinska misstag. De flesta nyutexaminerade sjuksköterskor var överens om att alla typer av misstag var ett ”slag mot deras professionella självförtroende” och att lära sig komma förbi denna upplevelse tog tid (Ortiz, 2016).

Behov av kollegialt stöd

Temat handlar om behov av kollegialt stöd. Underteman är brist på stöd från kollegor och vikten av att få stöd från kollegor.

Brist på stöd från kollegor

Deltagarna nämnde bristande stöd från chefer och erfarna sjuksköterskor, särskilt i början i arbetet. De upplevde bristande stöd på olika sätt och i olika situationer. Bristande stöd kan orsaka stress och trötthet (Naseri & Sajadi, 2020). Deltagarna beskrev att de ställde höga krav på sig själva när det gällde att ge omvårdnad i svåra patientsituationer. Hälften av deltagarna identifierade att de inte erbjöds något stöd och att det formella stöd som erbjöds upplevdes som otillräckligt. När de talade om bristen på stöd upplevde många att deras kollegor var under hög press på grund av personalbrist (Ho m.fl., 2021). Erfarna sjuksköterskors beteenden omfattande olämpligt, ovänligt, kallt beteende och ignorering av den nya kollegan, olämplig kommunikation och vägran att involvera denna i samtalet. Deltagarna uppgav att de fick komplicerade patienter med stora vårdbehov medan erfarna sjuksköterskor fick de lätta patienterna (Naseri & Sajadi, 2020).

Vikten att få stöd från kollegor

Vikten av att få stöd från kollegorna ökade nyexaminerade sjuksköterskors kunskap och gav en känsla av trygghet, säkerhet samt minskade kraven på att göra allt själv (Willman, m.fl., 2021). Många deltagare reflekterade över att deras självtroende ökade efter cirka sex månader in i rollen som sjuksköterska och det som främjade det var upplevelsen av stöd. Förtroendet stärktes också av personliga och professionella utvecklingsmöjligheter som flera upplevde med hjälp av stödet. Många deltagare nämnde den positiva upplevelsen av nära teamarbete och informellt stöd från kollegor. Vissa deltagare identifierade att de behövde be om stöd, i stället för att vänta (Ho, m.fl., 2021). Deltagarna upplevde att deras förmåga att ge lämplig vård i akut situation beror på tillgången på adekvat stöd, som antingen kan vara objektivt eller subjektivt. Båda stödformerna skapade en känsla av trygghet hos nyutexaminerade att agera i akuta situationer och gav dem bekräftelse på att bedömningarna eller deras beslut var rätt. Kollegialt stöd är särskilt viktigt i situationer där både kunskap och erfarenhet är begränsad eller otillräcklig (Sterner, m.fl., 2019). Majoriteten av deltagarna kom ihåg omständigheter där positiv feedback från vårdpersonal och patienter främjade deras professionella självtroende (Ortiz, 2016).

Arbetsbelastning

Temat handlar om den utmaning som arbetsbelastningen innebär under den första tiden. Underteman är dåliga arbetstider, upplevelse av trötthet och balans mellan arbetslivet och privatlivet.

Dåliga arbetstider

Nyutexaminerade sjuksköterskor upplevde att de hade dåliga arbetstider. De konstaterade att strikta arbetstidsregler inte gällde alla sjuksköterskor och att vissa sjuksköterskor var tvungna att arbeta långa dagar, nattpass eller helgdagar, medan vissa andra arbetade bara morgonpass (Ho m.fl., 2021). De flesta av dessa sjuksköterskor upplevde försämrade sömnkvalitet i samband med dåliga skiftscheman. Vissa uppgav att sömnen mellan kvälls- och morgonpasset alltid var dålig, och andra att hög arbetsbelastning under kvällsskiftet försämrade sömnen. Majoriteten upplevde att arbete på kvällstur och morgonpass dagen efter ledde till förkortad sömn. Vissa nyutexaminerade sjuksköterskor var ofta oroliga eller funderade på saker som hade hänt på jobbet, vilket försämrade avkopplingen. Detta uttrycktes som envisa tankar om en viss patient eller oro för att inte ha gjort saker på rätt sätt. Deltagarna upplevde stress och oro när de arbetade kväll och morgonpass dagen efter (Epstein, m.fl., 2020).

Upplevelse av trötthet

Majoriteten av de nyutexaminerade sjuksköterskorna i en studie av Epstein m.fl., (2020) lyfte fram att trötthet var mer tydligt under vissa perioder med hög arbetsbelastning till exempel vid känslomässigt påfrestande eller oväntade situationer. Däremot upplevde vissa sjuksköterskor mer trötthet under den höga arbetsbelastningen. Sjuksköterskorna upplevde sig också ha lättare att bli irriterad, oengagerad eller att inte vara lika glad som vanligt. Trötthet var associerad med en rad kognitiva funktionsnedsättningar såsom problem med att koncentrera sig, svårigheter att prioritera, fatta beslut eller hålla reda på en övergripande plan. Trötthet var också förknippad med känslomässiga symtom, vilket var särskilt problematiskt för nya sjuksköterskor som började arbeta i ett yrke där känslomässig hantering ofta krävdes (Epstein, m.fl., 2020).

Balans mellan arbetslivet och privatlivet

Att upprätthålla strikta gränser mellan arbete och fritid upplevdes som mycket svårt av många av de nyutexaminerade deltagarna som identifierade hur deras arbetsliv inkräktade på deras fritid. I synnerhet identifierade deltagarna oförmåga att stänga av när de inte var på arbetet (Ho, m.fl., 2021). Deltagarna förklarade att många av dem sov under sina lediga dagar, vilket gjorde att de blev bortkopplade från vänner och inte hann göra några aktiviteter. Många deltagare beskrev psykiska problem kopplat till stressen med att arbeta som nyutexaminerad sjuksköterska som ångest och desperation. Flera av dem hade antidepressiva läkemedel för att klara av arbetet. Nyutexaminerade sjuksköterskor upplevde att det var svårt att träffa vänner samt planera aktiviteter på grund av de obekväma arbetstiderna (Ho m.fl., 2021).

Diskussion

Resultatdiskussion

Studiens syfte var att beskriva nyutexaminerade sjuksköterskors erfarenheter under första året i yrket. Resultatet diskuteras utifrån studiens teman: stå på egna ben, behov av kollegialt stöd och arbetsbelastning.

Stå på egna ben

Resultatet tydliggjorde att nyutexaminerade sjuksköterskor hade svårigheter att ta självständigt ansvar första året. Resultatet visar att nyutexaminerade sjuksköterskor behöver erfarenhet för att kunna hantera och organisera omvårdnad i svåra patientsituationer. Ansvar kräver tid och erfarenhet därför upplever sjuksköterskor sig ofta otillräckliga just i förhållande till att kunna ge tillräckligt med tid för patienterna. Sjuksköterskan är skyldig att använda sina kunskaper och färdigheter på sådant sätt att patienten får den omvårdnad hen behöver (Svensk sjuksköterskeförening, 2017).

Sjuksköterskestudenter har alltid tid att planera och utföra arbetet korrekt med stöden som erbjuds från sin VFU jämfört med nyexaminerade sjuksköterskor. Det som är svårt för en nyutexaminerad är att arbeta självständigt och att allt ansvar ligger på hen och att det finns många saker att utföra innan arbetspasset är slut. I allmänhet har sjuksköterskestudenter mer tid på sig att bedöma och genomföra en vårdplan än sjuksköterskor i verksamma praktiken. Sjuksköterskestudenten har den fördelen att ha kliniska handledaren tillgänglig för att få hjälp att lösa en klinisk situation (Clark & Springer, 2012).

Enligt ICN:s etiska kod (2017) har sjuksköterskan ett personligt ansvar för sitt sätt att utöva yrket och för att genom kontinuerligt lärande upprätthålla sin yrkeskompetens. Sjuksköterskor har ett moraliskt ansvar för sina bedömningar och beslut. Resultatet visar att nytexaminerade sjuksköterskor upplevde ångest, självtvivel och bristande förtroende för sin förmåga att ge en säker kompetent vård första året. Att ta hand om patienter som har stora vårdbehov skapade oro hos nytexaminerade sjuksköterskor. Denna oro skapas eftersom en sjuksköterskestudent alltid handleds av en erfaren sjuksköterska och därför inte direkt möter akut försämrade patienter samt inte har det fulla omvårdnadsansvaret själv. Dessa faktum placerade nytexaminerade sjuksköterskor i en svag position när de börjar arbeta som nytexaminerade sjuksköterskor. Enligt Benner (1993) svårigheten ligger i det faktum att nybörjare saknar erfarenhet av de situationer de möter, och därför är det nödvändigt med regler som vägleder deras handlande. Nybörjare behöver hjälp i kliniska sammanhang för att klara av det stora ansvaret när det gäller att vårda patienter med svåra vårdbehov. Det behövs tid och kunskap för att kunna hantera detta ansvar och därför är det viktigt att få stöd från sina erfarna sjuksköterskor.

I resultatet framkom att arbetet som nytexaminerade sjuksköterskor inledningsvis också skapade oro och rädsla för att göra misstag. Att komma till en ny arbetsmiljö utan att få information om avdelningen eller vilka patienter som är inlagda orsakar stress och osäkerhet som sedan kan medföra misstag. Enligt svensk sjuksköterskeförening (2017) ska en legitimerad sjuksköterska informera och motivera sina etiska reflektioner både kollegialt och i teamet. En erfaren sjuksköterska är skyldigt att identifiera och hjälpa nybörjare med kompetensutvecklingen. Enligt Benner (1993) ska en erfaren sjuksköterska handleda nytexaminerade sjuksköterskor tills de blir expertsjuksköterskor.

Behov av kollegialt stöd

Resultatet visade att nytexaminerade sjuksköterskor både beskrev bristen på stöd från kolleger och betydelsen av att erhålla detta stöd. Sjuksköterskor behöver reflektera med kollegor över sina erfarenheter och känslor för att få vägledning. Att reflektera regelbundet beskrivs dock inte som en naturlig del av vårdkulturen, även om önskemål framförts om regelbundna reflektionstillfällen på arbetsplatsen. Enligt Widarsson m.fl. (2020) kan reflektion stärka laget genom att bekräfta och föreslå utvecklingsområden. När

teammedlemmar är bärare av en vårdkultur som främjar lärande finns förståelse från kollegor samt lyhördhet och förmåga att kommunicera och skapa trygghet (Widarsson m.fl., 2020).

Widarsson m.fl. (2020) beskriver att det är viktigt att söka stöd hos kollegor för att tydliggöra det arbete som förväntas och få kunskaper om vilka rutiner, dokumentationssystem och checklistor en avdelning har. En väl utvecklad kontextuell arbetsplatskunskap och förståelse kan öka trygghet och förtroende för att säkerställa patientsäker vård i det dagliga arbetet (Widarsson m.fl., 2020). I resultatet framkom att nyutexaminerade sjuksköterskor upplevde brist på stöd från kollegor på grund av tid och personalbrist. Enligt svensk sjuksköterskeförening (2017) handlar samarbete om samverkan och kommunikation, att bidra till fortlöpande sammanhang och öka varandras kunskaper med hänsyn till beslutfattande samt ömsesidig inläring. En sjuksköterska ska sträva efter detta för att bidra till en trygg och positiv hälso- och sjukvård. Hayward m.fl. (2016) nämner att dålig kommunikation mellan sjuksköterskor kan leda till oro och frustration i arbetet.

Resultatet visar på vikten av att ha stöd från kolleger vilket förstärker känslan av trygghet i förhållande till arbetsuppgifterna samt minskar risken att utföra osäker vård. För att kunna må bra och trivas på arbetsplatsen är det viktigt att ha stöd från kollegor. Inom vård och omsorg behöver både den verbala och den icke verbala kommunikationen fungera för att verksamheten skall kunna bedrivas på ett säkert sätt (Svensk sjuksköterskeförening, 2017). God kommunikation och bra samarbete är viktigt inom teamarbetet för att öka sammanhållningen. Därför är det betydelsefullt att kunna ha utrymme för reflektion antingen i teamet eller vid andra träffar och detta leder till en ökad teamkänsla och det i sin tur leder till ett väl utfört arbete (Sneltvedt, m.fl., 2012).

Att känna sig kunnig kan bygga upp självförtroende men det kan vara svårt att hitta tid i stressiga miljöer (Sneltvedt m.fl., 2012). Det är viktigt att sjuksköterskor får stöd från kollegor och chef för att förhindra patientsäkerhet och skapa trygghet och förtroende för nyutexaminerade sjuksköterskor. Fördelen med att arbeta i team är att de olika individernas kunskap kompletterar varandra och att den egna kunskapen kan utvecklas i samverkan med andra (Finnström, 2019). En grundläggande faktor för att teamet ska fungera bra är att det finns en samsyn om teamets mål och arbetssätt, och att deltagarna respekterar och begriper behovet av varandras kompetenser (Finnström, 2019).

Resultatet sammanställdes ur artiklar från olika länder vilket kunde ha medfört möjliga skillnader angående sjuksköterskeutbildningens innehåll, program, praktiklängd, arbetsnormer, introduktionsinsatser och rutiner för nyanställda sjuksköterskor. Däremot visade det sig att stress, stöd från kollegor och svårigheter att möta patienter med svåra vårdbehov var liknande oavsett vilka skillnader som existerade. Sjuksköterskeyrket är ett yrke vars natur är sådant att den fullständiga inläringen endast kan ske genom erfarenhet och praktisk yrkesutövning (Svensk sjuksköterskeförening, 2017).

Arbetsbelastning

I resultatet framkom att nytexaminerade sjuksköterskor har dåliga arbetstider som orsakade sömnbrist, oro och stress. De kände inte att de hade tid att slappna av för att de tänkte på arbetet hela tiden. Att arbeta långa dagar utan återhämtning leder till trötthet och sedan sömnbrist. Det är viktigt för sjuksköterskor att skapa balans mellan arbetet och privatlivet för att bibehålla den egna upplevelsen av hälsa (Pennbrant, m.fl., 2013). Det finns en stor brist på personal inom sjukvården som gör att många arbetar långa pass vilket hindrar personalen att hitta egen tid för sig själv. Däremot är det också viktigt att nytexaminerade sjuksköterskor hittar välbefinnande för att få en bra balans mellan arbetet och privatlivet.

Resultatet visar också att nytexaminerade sjuksköterskor upplevde trötthet i den höga arbetsbelastningen. Ökad arbetsbelastningen kan leda till att nytexaminerade sjuksköterskor inte kan utföra omvårdnaden korrekt och på grund av tröttheten kan det leda till frånvaro från arbetet som sedan leder till personalbrist. Enligt Socialstyrelse (2018) finns ett stort problem med stor personalbrist i bemanningen i dag. Bristerna orsakar olika konsekvenser och den vanligaste orsaken är hög arbetsbelastning. Trötthet och dålig återhämtning ökar risken för misstag samt risker för vårdskador.

Enligt Oneal m.fl. (2019) möter sjuksköterskor stressfyllda arbetssituationer, ett utmanande arbetsklimat och risker för utbrändhet, vilket påverkar alla sjuksköterskor mer eller mindre. Nytexaminerade sjuksköterskor som arbetar första året får obalans i arbetslivet på grund av långa arbetspass och höga arbetskrav som i sin tur leder till osäkert arbete, känslomässig utmattning, fysisk och psykisk ohälsa. Att ha god hälsa innebär att göra det som känns bra och hitta ett eget välbefinnande, vilket gör det svårt för nytexaminerade sjuksköterskor att uppnå på grund av hög arbetsbelastning. Faktorer som påverkar hälsan är bland annat sömn och

privatlivet. Det är viktigt för sjuksköterskan att prioritera sin egen hälsa först för att kunna arbeta patientsäker.

Stress är inte enbart en skyddsmekanism, utan ett tillstånd som påverkar hälsan negativt (Shahsavarani, Abdi & Kalkhoran, 2015). I resultatet beskrivs att nyutexaminerade sjuksköterskor upplevde stress och trötthet. Nyutexaminerade sjuksköterskor ställs inför krav att balansera arbetet och sin egen hälsa både den fysiska och psykiska hälsan. Hälsa förstås utifrån personens upplevelse av att ha ett välbefinnande och må väl, vilket kan vara svårt för sjuksköterskor på grund av arbetsbelastning, trötthet och stress. Hög arbetsbelastning och trötthet för nyutexaminerade sjuksköterskor kan påverka deras hälsa eftersom Eriksson (2018) beskriver att ett uthärdligt lidande är förenligt med hälsa, men om det blir större kan det leda till ohälsa. Eriksson (2018) beskriver tre olika lidande som är sjukdomslidande, livslidande och vårdlidande. Sjukdomslidande är en smärta som uppstår vid sjukdom. Vårdlidande är lidande som uppstår på grund av vården. Livslidande uppstår ofta som en följd av sjukdom eller ohälsa, men det hör samman med existentiella frågor och personens livssituation i sin helhet (Eriksson, 2018). Den nyutexaminerade sjuksköterskan kan uppleva ett livslidande om hennes arbetsbelastning redan under det första året i yrket blir så hög att hon överväger att lämna det. Sjuksköterskan har ansvar att lindra lidande, främja hälsa, förbygga sjukdom och återställa hälsa (ICN, 2017) därför är det viktigt att sjuksköterskan har hälsa för att det är en viktig tillgång i hälso- och sjukvårdens hälsofrämjande insatser.

Hållbarhet, utveckling och normer

Sjuksköterskor spelar en viktig roll när det gäller hållbarhet och utveckling, målet med vården är att patienten ska uppleva ett välbefinnande och sjuksköterskedisciplinen beskrivs som en hälsoorienterad disciplin (Dahlborg-Lyckhage, Lau & Tengelin, 2015). Sjuksköterskan har en central samhällsroll och bidrar till hållbarhet genom att arbeta för att främja människors hälsa i sitt arbete. God hälsa och välbefinnande är ett av Förenta nationernas (FN) globala mål för hållbar utveckling och eftersträvar att säkerställa alla människors rättighet att leva ett hälsosamt liv (FN, 2015). Sjuksköterskan är en värdefull tillgång i hälso- och sjukvårdens hälsofrämjande insatser, vilket gör att det är viktigt att behålla denna yrkeskategori. Dahlborg-Lyckhage, Lau och Tengelin (2015) konstaterar att arbeta för alla människors rätt till hälsa innebär att införliva ett synsätt som flyttar fokus från en lagstiftning som reglerar vårdens ansvar och skyldigheter, till den enskilda människans rätt att få uppleva bästa möjliga hälsa. Som sjuksköterska är det viktigt att kunna ge likvärdig vård alltså vård på lika villkor till alla

människor oavsett ålder, kön, sexuell läggning, funktionshinder, utbildning eller religion (Socialstyrelsen, 2011). Därför behöver nyutexaminerade sjuksköterskors arbetsbelastning balanseras så att de förmår bidra till en helhetlig, personcentrerad omsorg under ett långt yrkesliv.

Metoddiskussion

Båda författarna har varit involverade lika mycket i forskningsprocessen och har samarbetat med alla delar som inkluderar litteratursökning, tolkning, analys och granskning av kvaliteten på artiklarna. Friberg, (2017) förklarar att litteraturbaserade studier utförs för att utveckla och fördjupa kunskaper i huvudområdet omvårdnad som är baserade på tidigare vetenskapliga studier. Syftet med denna studie var att belysa nyutexaminerade sjuksköterskors erfarenheter under första året i yrket. För att få fram erfarenheter ansågs att en litteraturbaserad studie baserad på kvalitativ forskning var passande.

Fördelen med att skriva och utföra en litteraturbaserad studie på detta sätt är att det finns tidigare forskning som redan är genomförd och tillgänglig och att informationen är lätt begriplig. Nackdelen med att skriva denna litteraturbaserade studie är att alla artiklarna var skrivna på engelska och det var svårt eftersom engelska inte är vårt modersmål. Den andra nackdelen med denna studie är den begränsade tiden att göra examensarbetet klart samt att det inte fanns mycket forskning när det gäller nyutexaminerade sjuksköterskor under det första året inom yrket. Det finns risk att göra felaktiga översättningar (Polit & Beck, 2020). För att undvika felöversättning eller feltolkning fick författarna själva översätta varje del och sedan jämföra översättningarna tillsammans för att kunna garantera att båda fick samma översättning. Språkvingens handledare har tillsammans med författarna arbetat med en del av studiens grammatik.

För att göra en korrekt systematisk sökning fick författarna en föreläsning angående sökningen. Olika databaser användes för att undvika snedvridning av urvalet (Willman m.fl., 2016). Artiklarna som används i denna studie valdes i databaserna Cinahl och PubMed. Den databas som gav de flesta artiklarna är Cinahl och en artikel från PubMed. CINAHL är en databas som innehåller information inom omvårdnadsvetenskap och PubMed är för medicin och hälsa.

Henricson (2017) beskriver att granskningen av artiklarnas tillförlitlighet ökas genom sökning av flera databaser. För att öka tillförlitligheten använde författarna inklusions- och exklusionskriterier i urvalet av artiklarna. Enligt Friberg (2017) ska litteraturbaserade studier kvalitetsbedömas, vilket resulterar i att vissa texter väljs bort (exkluderas) och andra texter behålls för att analyseras vidare (inkluderas). Inkluderade artiklar var de artiklar som belyste nyutexaminerade sjuksköterskors erfarenheter under det första året i yrket. Genom exklusionskriterierna valdes bort artiklar som var kvantitativa och artiklar som handlade om annan erfaren vårdpersonal exempelvis barnmorskor och läkare samt artiklar som var både kvalitativa och kvantitativa. Artiklarna som används i denna studie är enbart kvalitativa artiklar. Nio artiklar användes för att analysera till resultatet. Artiklarna som författarna fick från både CINAHL och PubMed handlade om sjuksköterskors erfarenheter under det första året i yrket.

Lundman och Hällgren Graneheim (2017) beskriver att tillförlitlighet, trovärdighet, överförbarhet och giltighet betyder hur författarens förståelse kan känneteckna analysen. Trovärdigheten ökade genom att bägge författarna först enskilt läste alla artiklarna och sedan läste tillsammans för att uppmärksamma att inte egna åsikter påverkade analysarbetet. Överförbarhet innebär hur resultat kan överföras till andra grupper eller situationer (Lundman & Graneheim Hällgren, 2017). Överförbarhet förbättras när sammanhanget i studien, datainsamling, urval, analys och deltagarna beskrivs utförligt (Lundman & Graneheim Hällgren, 2017). Överförbarhet och trovärdighet beskrivs som två kvalitetsindikationer vilka används i kvalitativa studier (Polit & Beck, 2020).

Vidare har en kritisk granskning av kvalitativa artiklar genomförts enligt granskningsmall (se bilaga II) där alla artiklarna hade en hög kvalitet. Artiklarna uppfyllde kraven på etiska övervägande och ställningstagande samt att deltagarnas rättigheter värnas i form av samtycke. Författarna valde ut artiklar från olika länder: Sverige, Oman, USA, Storbritannien, Finland och Iran. Alla artiklarna baserades på intervjuer av nyutexaminerade sjuksköterskor inom olika vårdavdelningar. Många upplevelser i artiklarnas resultat var liknande och detta kan göra resultatet överförbart till hela världen. Ett resultat som kan bidra till internationell kunskap kan bedömas ha hög trovärdighet (Polit & Beck, 2020).

I analysen har Fribergs (2017) femstegsmodell noggrant följts och förklaringar getts av de olika stegen i beskrivningen av analysen vilket stärker tillförlitligheten. Femstegsmodellen hjälpte till att strukturera analysarbetet tydligt. Lundman och Graneheim Hällgren (2017)

beskriver att ett exakt välbeskrivet urval är ett sätt att ge läsaren möjlighet att granska artikelns giltighet. Giltigheten i en studie beror på vilka deltagare som väljs. För att komma fram till ett bra resultat krävs att deltagarna i en studie har kompetens rörande det som forskaren vill undersöka och att deltagaren är intresserad av att berätta (Lundman & Graneheim Hällgren, 2017). Vi var noggranna med att använda artiklar där urvalet baseras på kvalitativa studier som visar på sjuksköterskors erfarenheter under första året i yrket.

Våra begränsade kunskaper om sjuksköterskeutbildning och kompetenskrav för legitimering i andra länder kan ha påverkat resultatet i frågan om det förelåg skillnader mellan praktiska färdigheter och teoretisk kunskap. En svaghet som hade kunnat påverka studiens giltighet har uppmärksammats med tanke på att utbildningens krav och innehåll kunde vara olika i andra länder från utbildningen i Sverige. Upplevelserna att vara oförberedd inför sjuksköterskerollen var likartad i de granskade artiklarna oberoende av världsdel, eller vårdinriktning på olika sjukhusavdelningar. Arbetsbelastning och arbetsrelaterad stress kunde påvisas trots eventuella olikheter i utbildningen, vilket gjorde att studiens syfte kunde ges svar utan direkt påverkan av detta. Lundman och Graneheim Hällgren (2017) beskriver att studiens giltighet grundas på resultatets relevans för den kunskap som avsågs att inhämtas i syftet. På denna grund kan studiens giltighet bedömas hög.

Vi exkluderade artiklar som inte hade etiskt godkännande av en etisk kommitté. En studie som är godkänd av en etikprövningsnämnd bör innehålla etiska ställningstaganden som uppfyller kraven på information, konfidentialitet, anonymitet och samtycke (Polit & Beck, 2021). Alla artiklarna som användes i resultatet uppfyllde dessa krav och hade tydligt redovisat etiska ställningstaganden och skriftlig tillåtelse av samtycke. För att kunna bedöma tydligt om studien var etiskt korrekt har vi även läst intervjufrågorna. Detta gjordes för att kunna säkerställa att artiklarnas resultat inte hade snedvridits genom att intervjufrågorna var ledande eller negativt inriktade. Vi beaktade också etiken under arbetet med denna studie genom att datainsamlingen och analysen genomfördes separat för att säkerställa att de är fria från personliga åsikter och värderingar.

Slutsatser

Resultatet av denna litteraturbaserade studie ger fördjupade kunskaper och en ökad förståelse för nytexaminerade sjuksköterskors erfarenheter under första året i yrket. Nytexaminerade sjuksköterskor upplever sig överväldigande och oförberedda inför att anta sjuksköterskerollen

på grund av osäkerhet om att göra korrekta bedömningar av patienten, hantera tung arbetsbelastning och fungera effektivt i en ny roll. Första året i yrket är den svåraste tiden för nyutexaminerade sjuksköterskor för att de möter många svårigheter, bland annat överbelastning, arbetsrelaterad stress, att plötsligt ta stort ansvar, rädslan för att göra misstag och att stå på egna ben. Det kräver organisatoriskt stöd och tid från kollegor för att kunna utvecklas från nybörjare som sjuksköterska till att bli professionell. Utan kollegialt stöd från kollegor kan det leda till patientosäkerhet. Detta stöd upplevs i nuläget otillräckligt. Slutsatser som dras utifrån resultatet är att nyutexaminerade sjuksköterskor upplever stor önskan av stöd under första året av yrket för att övergången på bästa möjliga sätt ska bli lyckad.

Praktiska implikationer

Resultatet av denna studie kan ge en tydligare förståelse utifrån nyutexaminerade sjuksköterskors perspektiv på erfarenheter under första året i yrket och bidra till praktiska insatser inom olika områden. Sjuksköterskestudenter kan få en inblick och bli mer förberedda inför det kommande yrket. Resultaten kan användas förberedande för att genomföra särskild träning för sjuksköterskestudenter att hantera patientnära situationer av olika svårighetsgrader. Information om stresshantering under utbildningen behöver ökas eftersom stress förekommer allmänt i deras framtida yrke. Detta kan öka motivationen att stödja och vägleda nyutexaminerade sjuksköterskor i deras professionella utveckling. Ur ett individ- och samhällsperspektiv kan resultatet ge en förståelse för sjuksköterskeyrkets svårigheter där arbetsbelastning och personalbrist förekommer i dagens sjukvård.

Förslag till fortsatt kunskapsutveckling inom sjuksköterskans kompetensområde

Denna studie har visat nyutexaminerade sjuksköterskors erfarenheter under första året i yrket. Förslag till fortsatt kunskapsutveckling är att forska mer om nyutexaminerade sjuksköterskors erfarenheter eftersom bristen på sjuksköterskor ökar och därmed blir vikten av att behålla sjuksköterskor påtaglig. För att få kunskap och förståelse för nyutexaminerade sjuksköterskor i Sverige hade det varit intressant att göra en empirisk studie över vad som hade kunnat förbättras under övergångsperioden från sjuksköterskestuderande till nyutexaminerad. En sådan kunskap kunde bidra till att nyutexaminerade sjuksköterskor känner sig mer förberedda inför yrket och detta kan vara till hjälp att utveckla utbildningen och hälso- och sjukvården.

Referenser

Al Awaisi, H., Cooke, H., & Pryimachuk, S. (2015). The experiences of newly graduated nurses during their first year of practice in the Sultanate of Oman - A case study. *International Journal of Nursing Studies*, 52(11), 1723-1734. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.ijnurstu.2015.06.009>

Andersson, A., Graneheim, U. H., & Nilsson, M. S. (2022). Newly graduated nurses' work-integrated learning: A qualitative study from an educational and occupational perspective. *Nurse Education in Practice*, 59, <https://doi.org/10.1016/j.nepr.2022.103290>

Benner, P. (1993). *Från novis till expert: mästerskap och talang i omvårdnadsarbete*. Studentlitteratur.

Berggren, I. (2019). Vårdandets etik. I E, Dahlborg-Lyckhage (Red). *Att bli sjuksköterska - en introduktion till yrke och ämne*. (3. uppl., s.152–170). Studentlitteratur.

Blomberg, H., & Welander, J. (2019). A narrative study of newly graduated registered Swedish nurses' establishment in the profession and the portrayal of a healthcare organisation. *Journal of Health Organization & Management*, 33(4), 413–425. <https://doi-org.ezproxy.server.hv.se/10.1108/JHOM-09-2018-0251>

Brown, J., Hochstetler, G.A., Rode, S.A., Abraham, S. P., & Gillum, D.R. (2018). The Lived Experience of First-Year Nurses at Work. *Health Care Manager*, 37(4), 281-289. <https://doi.org/10.1097/HCM.0000000000000228>

Clark, C. M., & Springer, P. J. (2012). Nurses' residents' first-hand accounts on transition to practice. *Nursing Outlook*, 60(4), e2-8. <https://doi.org/10.1016/j.outlook.2011.08.003>

Dahlborg Lyckhage, E. (2017). Kunskap, kunskapsanvändning och kunskapsutveckling. I F. Friberg (red.), *Dags för uppsats, vägledning för litteraturbaserade examensarbeten*. (3. uppl., s. 25–35). Studentlitteratur.

Darawad, M. W., Abu Feddeh, S., & Saleh, A. M. (2022). Factors affecting the caring performance of newly graduated Nurses' working in critical care units. *International Journal of Nursing Practice* 28(2), 1–1. <https://doi.org/10.1111/ijn.13047>

Donovan, R. O., Doody, O., & Lyons, R. (2013). The effect of stress on health and its implications for nursing. *British Journal of Nursing*, 22(16), 969–973

Epstein, M., Söderström, M., Jirwe, M., Tucker, P., & Dahlgren, A. (2020). Sleep and fatigue in newly graduated nurses - Experiences and strategies for handling shiftwork. *Journal of Clinical Nursing*, 29(½), 184–194. <https://doi.org/10.1111/jocn.15076> länken funkar inte

Eriksson, K. (2018). *Vårdvetenskap: vetenskapen om vårdandet: om det tidlösa i tiden*. Liber.

Finnström, B. (2019). Den professionella sjuksköterskan i dagens vård. I E, Dahlborg (Red.). *Att bli sjuksköterska - en introduktion till yrket och ämne*. (3 uppl., s., 71–96). Studentlitteratur.

Flensner, G. (2019). Det vetenskapliga ämnet. I E, Dahlborg-Lyckhage (Red). *Att bli sjuksköterska - en introduktion till yrke och ämne*. (3. uppl., s.103–128). Studentlitteratur.

Flinkman, M., & Salanterä, S. (2015). Early career experiences and perceptions - a qualitative exploration of the turnover of young, registered nurses' intention to leave the nursing profession in Finland. *Journal of Nursing Management* 23(8), 1050-1057.
<https://doi.org/10.1111/jonm.12251>

Folkhälsomyndigheten. (2022). Hälsa.
<https://www.folkhalsomyndigheten.se/folkhalsorapportering-statistik/tolkad-rapportering/folkhalsans-utveckling/resultat/halsa/>

Friberg, F. (2017). Att bidra till evidensbaserad omvårdnad med grund i analys av kvalitativ forskning. I F, Friberg (Red.). *Dags för uppsats: vägledning för Litteraturbaserade examensarbeten*. (3. uppl., s. 129–138). Studentlitteratur.

Friberg, F. (2017). Tankeprocessen under examensarbetet. I F, Friberg (Red.) *Dags för uppsats: vägledning för Litteraturbaserade examensarbeten* (3. uppl., s. 37–48). Studentlitteratur.

Förenta nationerna (FN). (2015). *Globala målen för hållbar utveckling*.
<https://fn.se/globala-malen-for-hallbar-utveckling/>

Hayward, D., Bungay, V., Wolff, A. C., & MacDonald, V. (2016). A qualitative study of experienced nurses' voluntary turnover: learning from their perspectives. *Journal of Clinical Nursing*, 25(9-10), 1336-1345. <https://doi.org/10.1111/jocn.13210>

Henricson, M. (2017). Diskussion. I M. Henricson (Red.), *Vetenskaplig teori och metod: Från idé till examination inom omvårdnad*. (2. uppl., s. 411–420). Studentlitteratur.

Ho, S., Stenhouse, R., & Snowden, A. (2021). It was quite a shock: A qualitative study of the impact of organizational and personal factors on newly qualified nurses' experiences. *Journal of Clinical Nursing* 30(15/16), 2373–238. <https://doi.org/10.1111/jocn.15777>

Kaihlanen, A., Gluschkoff, K., Koskinen, S., Salminen, L., Strandell, L. C., Fuster Linares, P., Sveinsdóttir, H., Fatkulina, N., Ni Chianáin, L., Stubner, J., & Leino, K. H. (2021). Final clinical practicum shapes the transition experience and occupational commitment of newly graduated nurses in Europe — A longitudinal study. *Journal of Advanced Nursing* 77(12), 4782–4792. <https://doi.org/10.1111/jan.15060>

Lundman, B., & Hällgren Graneheim, U. (2017). Kvalitativ innehållsanalys. I B, Höglund Nielsen., & M, Granskär. (Red). *Tillämpad kvalitativ forskning inom hälso-och sjukvård* (3 uppl., s. 230–232). Studentlitteratur.

Lyckhage, D., E., Lau, M., & Tengelin, E. (2015). Normer som hinder för jämlik och rättighetsbaserad vård. Dahlborg Lyckhage, E., Lyckhage, G., & Tengelin, E (Red), *Jämlikvård: normmedvetna perspektiv*. (1. uppl., s. 37–57). Studentlitteratur.

Naseri, S. V., & Sajadi, M. (2020). Ethical challenges of novice nurses in clinical practice: Iranian perspective. *International Nursing Review*, 67(1), 76–83.
<https://doi.org/10.1111/inr.12562>

Oneal, G., Graves, J. M., Diede, T., Postma, J., Barbosa-Leiker, C., & Butterfield, P. (2019). Balance, Health, and Workplace Safety: Experiences of New Nurses in the context of Total Worker Health. *Workplace Health & safety*, 67(10), 520-528.
<https://doi.org/10.1177/2165079919833701>

Ortiz, J. (2016). New graduate nurses' experiences about lack of professional confidence. *Nurse Education in Practice*, 19, 19–24.
<https://doi.org/10.1016/j.nepr.2016.04.001>

Pennbrant, S., Nilsson, M. S., ÅhlÃ, n, J., & Rudman, A. (2013). Mastering the professional role as a newly graduated registered nurse. *Nurse Education Today*, 33(7), 739-745.
<https://doi.org/10.1016/j.nedt.2012.11.021>

Polit, D. F., & Beck, C. T. (2020). *Nursing research: generating and assessing evidence for nursing practice*. (Eleventh edition). Wolters Kluwer Health.

Rudman, A., Gustavsson, P., & Hultell, D. (2014). A prospective study of nurses' intentions to leave the profession during their first year of practice in Sweden. *International journal of nursing studies*, (6184), 612-624. <https://doi.org/10.1016/j.ijnurstu.2013.09.012>

Shahsavarani, A. M., Abdi, E. A. M., & Kalkhoran, M. H. (2015). Stress: Facts and Theories through literature review. *International Journal of Medical Reviews*, 2 (2), 230-241. DOI: http://www.ijmedrev.com/article_68654_37adc02e9432adfa017b8d6095cb6760.pdf

Sneltvedt, T., & Sorlie, V. (2012). Valuing Professional Pride and Compensating for lack of Experience: Challenges for Leaders and Colleagues Based on Recently Graduated Nurses' Narratives. *Home Health Care Management & Practice*, 24(1), 13-20.
<https://doi.org/10.1177%2F1084822311412592>

Socialstyrelsen (2011). *Ojämna villkor för hälsa och vård Jämlighetsperspektiv på hälso- och sjukvården*. <https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2011-12-30.pdf>

Socialstyrelsen (2019). *Bedömning av tillgång och efterfrågan på legitimerad personal i hälso-och sjukvård samt tandvård: Nationella planeringsstödet 2019*
<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2019-2-14.pdf>

Socialstyrelsen (2018). *Kompetensförsörjning och patientsäkerhet. Hur brister i bemanning och kompetens påverkar patientsäkerhet*.
<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2018-2-15.pdf>

Socialstyrelsen (2021). *Statistik om legitimerad hälso-och sjukvårdspersonal 2020 samt arbetsmarknadsstatus 2019*. <https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/statistik/2021-9-7532.pdf>

Sterner, A., Hagiwara, M. A., Ramstrand, N., & Palmér, L. (2019) Factors developing nursing students and Novice nurses' ability to provide care in acute situations. *Nurse Education in Practice*, 35, 135–140. <https://doi.org/10.1016/j.nepr.2019.02.005>

Svensk sjuksköterskeförening (2009). Sjuksköterskans profession. <https://www.swenurse.se/download/18.21c1e38d17597745926153c6/1605101079996/Sjuksk%C3%B6terskans%20profession.pdf>

Svensk sjuksköterskeförening (2017). ICN:s *Etiska kod för sjuksköterskor* <https://www.swenurse.se/download/18.9f73344170c0030623146a/1584003553081/icns%20etiska%20kod%20f%C3%B6r%20sjuksk%C3%B6terskor%202017.pdf>

Svensk sjuksköterskeförening (2017). *Kompetensbeskrivning för legitimerad sjuksköterska*. <https://www.swenurse.se/download/18.9f73344170c003062317be/1584025404390/kompetensbeskrivning%20legitimerad%20sjuksk%C3%B6terska%202017.pdf>

Svensk sjuksköterskeförening (2017). *Teamets kommunikation inom vård och omsorg*. <https://www.swenurse.se/download/18.21c1e38d175977459261826f/1605171633516/Teamets%20kommunikation.pdf>

Tastan, S., Unver, V., & Hatipoglu, S. (2013). An analysis of the factors affecting the transition Period to professional roles for newly graduated nurses in Turkey. *International nursing review*, 60(3), 405-412. <https://doi.org/10.1111/inr.12026>

Utrikesdepartementet. (2008) Svensk bedömning av multilaterala organisationer Världshälsoorganisationen, WHO [varldshalsoorganisationen-who \(regeringen.se\)](http://www.regeringen.se).

Wallinvirta, E. (2017). Ansvar och makt. I L, Wiklund Gustin., & I, Bergbom (Red.). *Vårdvetenskapliga begrepp i teori och praktik*. (2 uppl., s. 379–389). Studentlitteratur.

Widarsson, M., Asp, M., Letterstål, A., & Källestedt, M.-L. S. (2020). Newly Graduated Swedish Nurses' Inadequacy in Developing Professional Competence. *Journal of Continuing Education in Nursing*, 51(2), 65-74 <https://doi.org/10.3928/00220124-20200115-05>

Willman, A., Bahtsevani, C., Nisson, R., Sandström, B. (2016). *Evidensbaserad omvårdnad: en bro mellan forskning och klinisk verksamhet*. (4. uppl., s. 67–90). Studentlitteratur.

Willman, A., Bjuresäter, K., & Nilsson, J. (2021). Insufficiently supported in handling responsibility and demands: Findings from a qualitative study of newly graduated nurses. *Journal of Clinical Nursing* 30(1/2), 83–92. <https://doi.org/10.1111/jocn.15483>

Wärnå-Furu, C. (2017). Hälsa. I L, Wiklund Gustin., & I, Bergbom (Red.). *Vårdvetenskapliga begrepp i teori och praktik*. (2. uppl., s. 157–170). Studentlitteratur.

Östlundh, L. (2017). Informationssökning. I F. Friberg (Red.), *Dags för uppsats: vägledning för litteraturbaserade examensarbeten* (3:3 uppl., s.59–82). Studentlitteratur.

Bilaga I. Tabeller av systematisk artikelsökning

Sökning I

CINAHL 2022-04-12	Sökord/ämnesord	Träffar	Lästa titlar	Lästa abstract	Lästa artiklar	Valda artiklar
S1	MH” New Graduate nurses”	6,594				
S2	MH” Novice Nurses”	1,551				
S3	MH” Work Experiencec”	10,900				
S4	First year	146,522				
S5	Experience	419,917				
S6	S1 OR S2	7,931				
S7	S3 OR S5	26				
S8	S4 AND S6 AND S7	230				
Avgränsningar Peer Review, Engelsk, 2012–2022		122	122	122	105	7

Sökning II

CINAHL 2022-05-02	Sökord/ämnesord	Träffar	Lästa titlar	Lästa abstract	Lästa artiklar	Valda artiklar
S1	First year nursing	8,263				
S2	MH” New Graduate nurses”	6,623				
S3	MH” Novice Nurses”	1,561				
S4	Work Experience or job experience	73,601				
S5	S2 OR S3	7,969				
S6	S1 AND S4 AND S5	145				
Avgränsningar Peer Review, Engelsk, 2012–2022		81	81	5	2	1

Sökning III

PubMed	Sökord/ämnesord	Träffar	Lästa titlar	Lästa abstract	Lästa artiklar	Valda artiklar
2022-4-15						
S1	MH” New Graduate nurses”	332				
S2	MH” Novice Nurses”	116				
S3	First year	28,359				
S4	MH” Experience”	11,986				
S5	MH "Qualitative Studies"	28,176				
S6	S1 Or S2	434				
S7	S3 AND S4 AND S5 AND S6	990				
Avgränsningar Peer Review, Engelsk, 2012–2022		37	37	37	15	1

Bilaga II. Mall för kvalitetsbedömning av studie med kvalitativ metod

Följande mall för kvalitetsgranskning av studier med kvalitativ metod används. Mallen utformad av Eva Brink och Inga Larsson (2019). Institutionen för hälsovetenskap, Högskolan Väst.

Kvalitetsbedömning			
2022-06			
Speglar artikelns titel innehållet?			
Finns det ett teoretiskt perspektiv?			
Är tidigare forskning beskriven?			
Är problemområdet tydligt presenterat och motiverat?			
Är syftet tydligt formulerat?			
Är metoden beskriven?			
Är metoden motiverad?			
Är kontexten presenterad?			
Är förståelsen redovisad?			
Är urvalet relevant (inklusions- och exklusionskriterier)?			
Är datainsamlingen tydligt beskriven?			
Är analysen tydligt redovisad?			
Är forskningsetiska aspekter redovisade?			
Svarar resultatet mot syftet?			
Är resultatet klart och tydligt?			
Diskuteras resultatet gentemot bakgrund?			
Finns det en "röd tråd" i artikeln?			
Diskuteras studiens svagheter?			
Diskuteras studiens trovärdighet?			
Diskuteras överförbarhet?			
Är slutsatserna relevanta utifrån studiens resultat?			

Bilaga III. Översikt av analyserade vetenskapliga artiklar

	Titel	Problem och syfte	Ansats och metod	Urval och studie-grupp	Huvudsakligt resultat	Kvalitets granskning
Författare: Ortiz, J. Årtal:2016 Land: USA	” New graduate nurses’ experiences about lack of professional confidence”	Problem: Nyutexaminerade sjuksköterskors bristande professionella förtroende vid inträde i yrkesövningen och hur det utvecklades under deras första praktikår på sjukhus Syftet: Med studien är att beskriva nyutexaminerade sjuksköterskors erfarenheter om bristande professionellt självförtroende	Kvalitativ studie	12 nyutexaminerade sjuksköterskor som arbetade i sjukhusmiljö på New Yorks större sjukhus under ett år eller mindre	Utvecklingen av professionellt självförtroende är en dynamisk process som sker under det första året av praktiken nyutexaminerade sjuksköterskor var överens om att de saknade professionellt självförtroende under sitt första praktikår på sjukhus	Hög
Författare: Sternier, A., Hagiwara, M., Ramstrand, N., & Palmer, L. Årtal: 2019 Land: Sverige	“Factors developing nursing students and Novice nurses’ ability to provide care in acute situations”	Problem: Nybörjare sjuksköterskor är ofta oförberedda på att ge lämplig vård i akuta situationer Syftet: med studien är att visa faktorer som utvecklar sjuksköterskestudenters och nyutexaminerade sjuksköterskor förmåga att ge vård i akuta situationer	Kvalitativ studie	17 nybörjare sjuksköterskor rekryterades från 5 olika akutsjukhus och 16 olika avdelningar	Många faktorer påverkar nyutexaminerade sjuksköterskors förmåga att ge lämplig vård vid akuta situationer	Hög

	Titel	Problem och syfte	Ansats och metod	Urval och studiegrupp	Huvudsakligt resultat	Kvalitetsgranskning
Författare: Epstein, M., Jirwa, M., Tucker, P., & Dahlgren, A. Årtal: 2020 Land: Sverige	” Sleep and fatigue in newly graduated nurses Experiences and strategies for handling shiftwork.”	Problem: Sjuksköterskor upplevde sömnproblem och trötthet första tiden i arbetet. Syftet: Är att utforska nyutexaminerade sjuksköterskors strategier för, och erfarenheter av, sömnproblem och trötthet vid start av skiftarbete.	Kvalitativ studie	11 nyutexaminerade sjuksköterskor rekryterades från fyra universitet och länsjukhus.	Sjuksköterskornas upplevelser av faktorer som bidrar till trötthet och sömnproblem	Hög
Författare: Flinkman, M., & Salanterä, S. Årtal: 2015 Land: Finland	Titel “Early career experiences and perceptions qualitative exploration of the turnover of young, registered nurses’ intention to leave the nursing profession in Finland”	Problem och syfte Problem: Är att unga nyutexaminerade sjuksköterskor lämnar yrket på grund av höga nivåer av utbrändhet och känslomässig utmattning. Syftet: Syftet är att beskriva varför unga legitimerade sjuksköterskor lämnar yrket eller vill lämna yrket.	Kvalitativ studie	15 Unga legitimerade sjuksköterskor rekryterades i Finland från ett sjukvårdsdistrikt och en offentlig vårdcentral	Varför unga nyutexaminerade sjuksköterskor lämnar yrket	Hög

	Titel	Problem och syfte	Ansats och metod	Urval och studie-grupp	Huvudsakligt resultat	Kvalitets granskning
Författare Brown, J., Hochstetler, G. A., Rode, S. A., Abraham, S. P., & Gillum, D. R. Årtal: 2018 Land: USA	“The Lived Experience of First-Year nurses at Work”	Problem: Nyutexaminerade sjuksköterskor rapporterar att de saknar professionell självförtroendet under det första året i arbetslivet. Nyutexaminerade sjuksköterskor kan utsättas för mobbning och kritik på grund av sin bristande yrkeserfarenhet. Syfte: Syftet med denna studie är att identifiera nyutexaminerade sjuksköterskors upplevelser	Kvalitativ studie	12 nyutexaminerade sjuksköterskor som beskriver deras upplevelse i arbetslivet.	Nyutexaminerade sjuksköterskor kände att de saknade det professionella självförtroendet för att klara arbetet.	Hög
Författare: Naseri, S.V., Sajadi, M.. Årtal: 2020 Land: Iran	Titel Ethical challenges of novice nurses in clinical practice: Iranian perspective.	Problem: Nybörjare upplever många etiska komplikationer på den kliniska arbetsplatsen under det första året. Syftet: Syftet med denna studie var att identifiera de etiska utmaningarna för nybörjare under det första året av klinisk praktik	Kvalitativ studie	12 nyutexaminerade sjuksköterskor som beskriver deras etiska komplikationer på den kliniska arbetsplatsen.	Temans resultat beskriver tydligt bild av de etiska utmaningarna för nybörjare sjuksköterskor i Iran.	Hög

Bilaga III

	Titel	Problem och syfte	Ansats och metod	Urval och studie-grupp	Huvudsakligt resultat	Kvalitetsgranskning
Författare Al Awaisi, H., Cooke, H., Prymachuk, S. Årtal: 2015 Land: Oman	” The experiences of newly graduated nurses during their first year of practice in the Sul-tane of Oman-A case study”	Problem: Är att nyutexaminerade sjuksköterskor identifierade svårigheter att koppla mellan teori och praktik i arbetslivet. Syftet: utforska nyutexaminerade sjuksköterskors upplevelse av deras övergångsperiod i sultanatet Oman.	Kvalitativ studie	24 nyutexaminerade sjuksköterskor som har ett års erfarenhet.	Nyutexaminerade sjuksköterskor upplevde verklighetschock under övergångsperioden och det gjorde att de sökte en stödjande arbetsmiljö för att underlätta deras övergång.	Hög
Författare: Ho, S., Stenhouse, R., Snowden, A. Årtal: 2021 Land: Storbritannien	“It was quite a shock: A qualitative study of the impact of organizational and personal factors on newly qualified nurses’ experiences.	Problem: Är att nyutexaminerade sjuksköterskor upplever stress, oro, utbrändhet i början i deras karriär som sedan orsakar att de lämnar yrket Syftet: Är att utforska hur nyutbildade sjuksköterskors yrkeserfarenhet påverkar arbetslivet och privatlivet.	Kvalitativ studie	23 nyutexaminerade sjuksköterskor beskrev deras upplevelse	Nyutexaminerade sjuksköterskor upplevde övergångschock och dålig balans mellan arbete och privatlivet.	Hög

	Titel	Problem och syfte	Ansats och metod	Urval och studie-grupp	Huvudsakligt resultat	Kvalitetsgranskning
Författare: Willman, A., Bjuresäter, K., Nilsson, J. Årtal: 2021 Land: Sverige	“Insufficiently supported in handling responsibility and demands: Findings from a qualitative study of newly graduated nurses”.	Problem: Är att nyutexaminerade sjuksköterskor hade svårigheter att hantera svåra patientsituationer själv utan stöd. Syftet: Är att utforska nyutexaminerade sjuksköterskors erfarenheter och hur de hanterar svåra patientsituationer.	Kvalitativ studie	16 nyutexaminerade sjuksköterskor som har 6 månads arbetserfarenhet som arbetade i akutsjukhus.	Resultatet visar att nyutexaminerade sjuksköterskor inte får tillräckligt stöd från erfarna sjuksköterskor.	Hög

Högskolan Väst
Institutionen för hälsovetenskap, 461 86 Trollhättan
Tel 0520-22 30 00
www.hv.se